

Grip Aşıları Ne Zaman?

Prof. Dr. İftihar KÖKSAL
Acıbadem Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı,
Atakent Hastanesi, İSTANBUL

Grip "sadece mevsimsel bir solunum yolu enfeksiyonu" DEĞİLDİR

DOĞRUDAN ETKİLER

Bronşit
ve Pnömoni

Astım ve KOAH
Alevlenmesi

İNFLUENZA KARDİYOVASKÜLER OLAYLARI TETİKLEYEBİLİR

Akut MI

10x Artan
Kalp Krizi Riski*¹

8x Artan
İnme Riski*¹

Serebrovasküler
Hastalık/İnme

İNFLUENZA:

AŞI İLE ÖNLENEBİLEN
BİR HASTALIK TOPLUMA
BÜYÜK YÜK OLUŞTURMAYA
DEVAM EDİYOR

Her yıl

650.000
Ölüm

10 Milyon
İnfluenze Sebepli
Hastaneye Yatış¹

*Grip enfeksiyonunu takip eden birkaç gün içinde¹

Ciddi Seyirli Grip Yüksek Risk Gruplarında Komplikasyonlara Neden Olabilir

Grohskopf LA, et al. *MMWR Recomm Rep.* 2017;66[2]:1-20; Centers for Disease Control and Prevention. 9/20/2020. <https://www.cdc.gov/flu/highrisk/index.htm>.

<https://www.cdc.gov/flu/weekly/index.htm>

Aşının zamanlaması

Aşının Zamanlaması, Koruyucu Etkisi ve Süre

Aşılama zamanı aşının etkinliği açısından önemlidir.

Aşının koruyucu etkisi,
uygulamadan **1-2 hafta**
sonra başlar.

- Aşının en uygun zamanı, gripin en yoğun görüldüğü ayların hemen öncesi,
- **Sonbahar ayları**
- **Eylül ve Ekim ayları** tercih edilmekle beraber grip mevsimi boyunca aşı yapılabilir.

Sağlıklı erişkinlerde koruyuculuk
süresi

- **6-8 ay** veya bazan daha uzun

Yaşlılarda ve bağışıklığı baskılanmış
kişilerde bu süre daha kısa olabilir

- 100 güne kadar düşebilir.

Aşının Zamanlaması, Koruyucu Etkisi ve Süre

Sürveyans verileri son yıllarda mevsimsel grip salgınının gittikçe daha ileri tarihlere kaydığını göstermektedir.

Aralık ayının sonu ile Ocak ayının başında grip salgını başlamakta

Tepe zamanı

• **Ocak ayının sonu ile Şubat ayının ortası** arası Nisan ayı ortalarına kadar da grip olguları görülmeye devam etmekte

Bu sene hala influenza vakaları var

• Mayıs ayının ortasını geçtik!

Çok erken aşılamadan kaçınılmalıdır.

Aşının Zamanlaması, Koruyucu Etkisi ve Süre

Salgın başlamış olması aşılamaya engel değildir.

Coğrafi bölgeye göre de aşılama zamanı değişebilir.

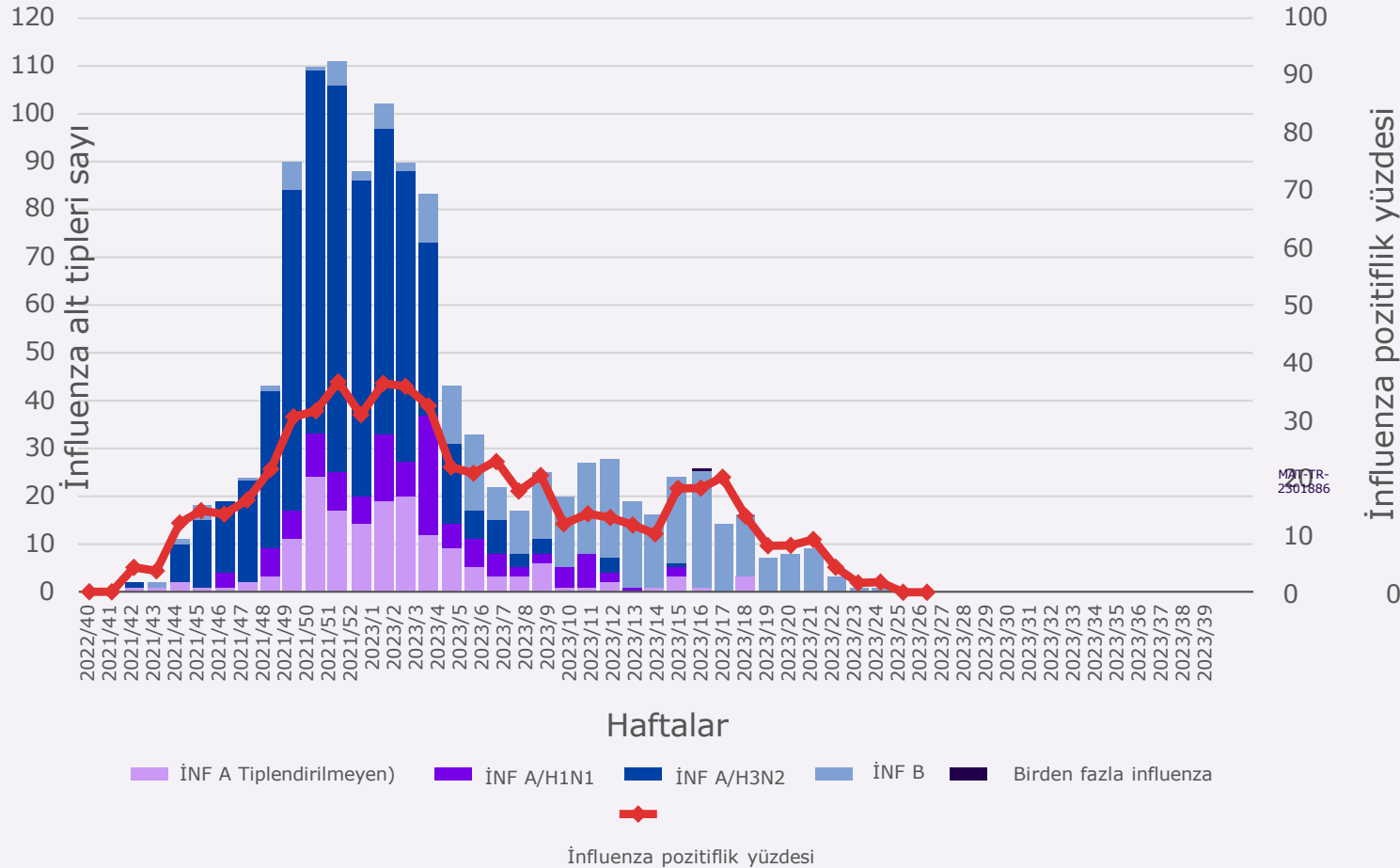

Risk grubunun yanı sıra
aşılması gereken diğer kişiler;

Aynı hanede yaşayan ve bu kişilere
bakım veren kişiler

- Koruyucu hekimlik bakımından önemli

Bir bakışta 22/23 influenza sezonu - Kuzey yarım küre

KYK'de 2022/23 sezonunda alışılmadık 2 farklı dalga ile erken mevsimsel grip zirveleri gözlemlenmiştir¹

B Victoria virüsleri 5 büyük AB ülkesinde ve dünya genelinde 2. dalgaya hakim olmuştur

ABD'de, W.51/52'ye kadar, hastaneye yatış oranı aynı dönem için önceki 5 yıldan çok daha yüksekti²

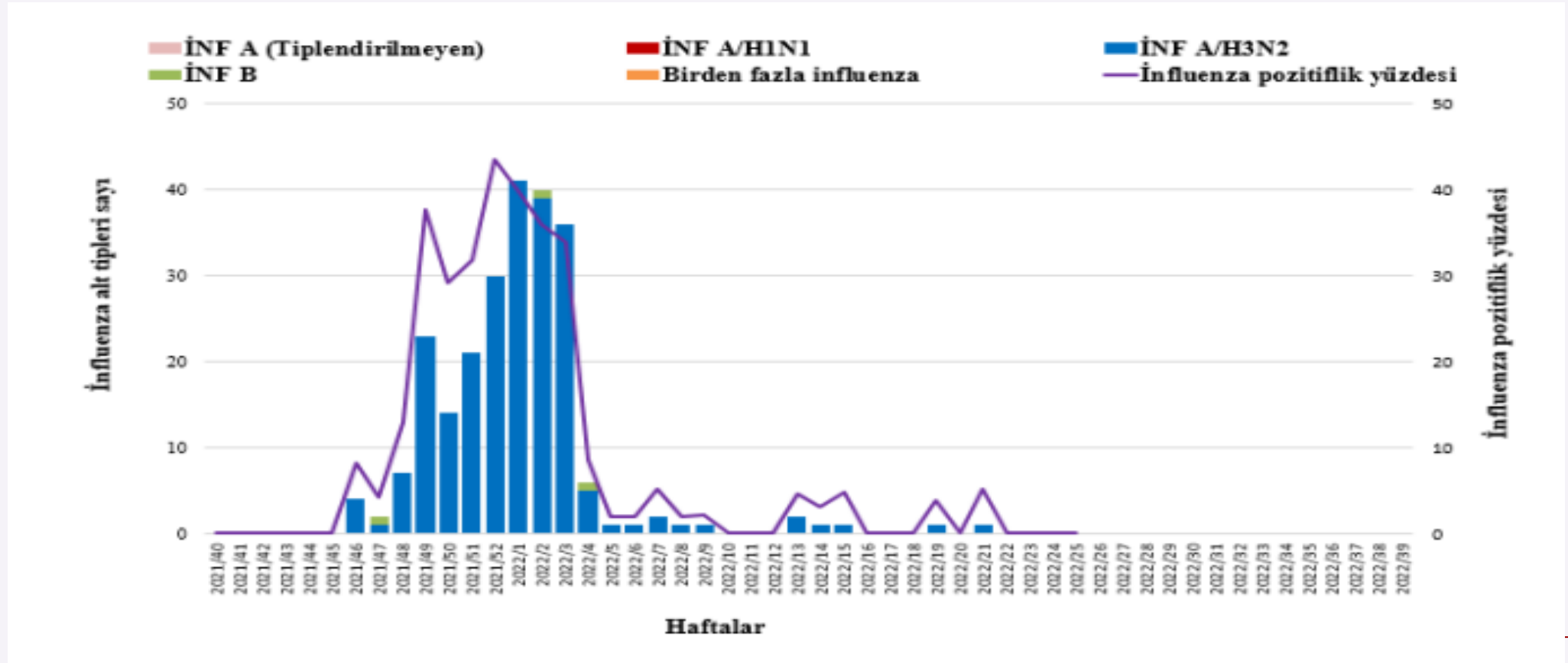
Türkiye'de tüm sezon boyunca görülmeye devam ve Kasım ayı itibariyle görülmeye başlayan influenza vakaları Aralık ve Ocak aylarında en yüksek noktaya ulaşmıştır.³

65+ yaşlı yetişkinler ve <5 çocuklar arasında yüksek hastaneye yatış oranı ve ölümler görüldü

Önceki salgınlara kıyasla tüm yaş gruplarında grip nedeniyle hastaneye yatışlar daha yüksekti

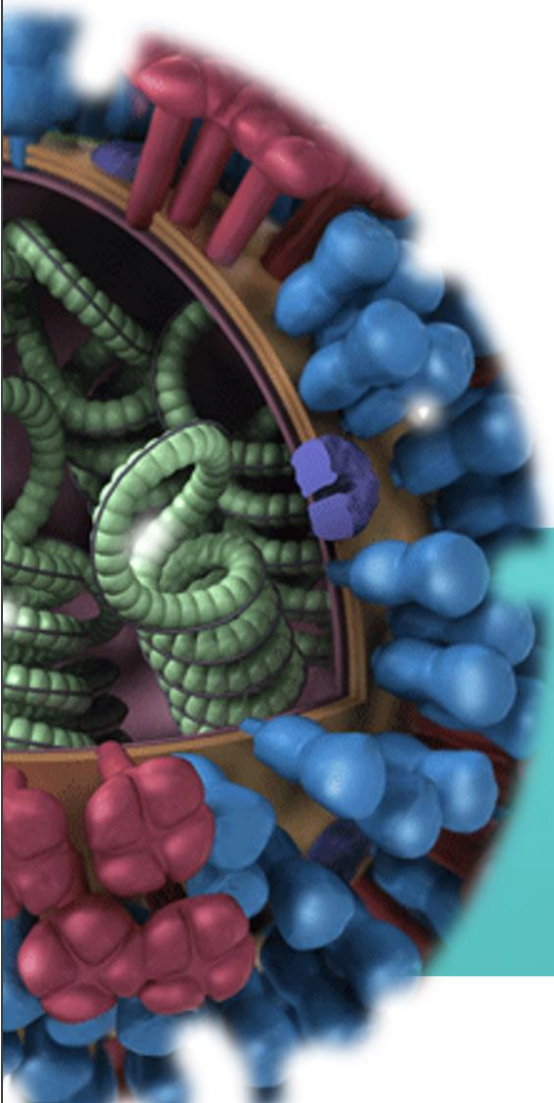
2017/2023 İnfluenza Sezonu

- Türkiye’de Kasım ayı itibariyle görülmeye başlayan influenza vakaları Aralık ve Ocak aylarında pik yaparak tüm sezon boyunca görülmeye devam etmiştir. ¹

1. Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu 2022/15. Hafta (11 – 17 Nisan 2022)

2. https://www.nivel.nl/sites/default/files/algemene-content/FluCov_EpiBulletin_May_14.06.2022.pdf

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

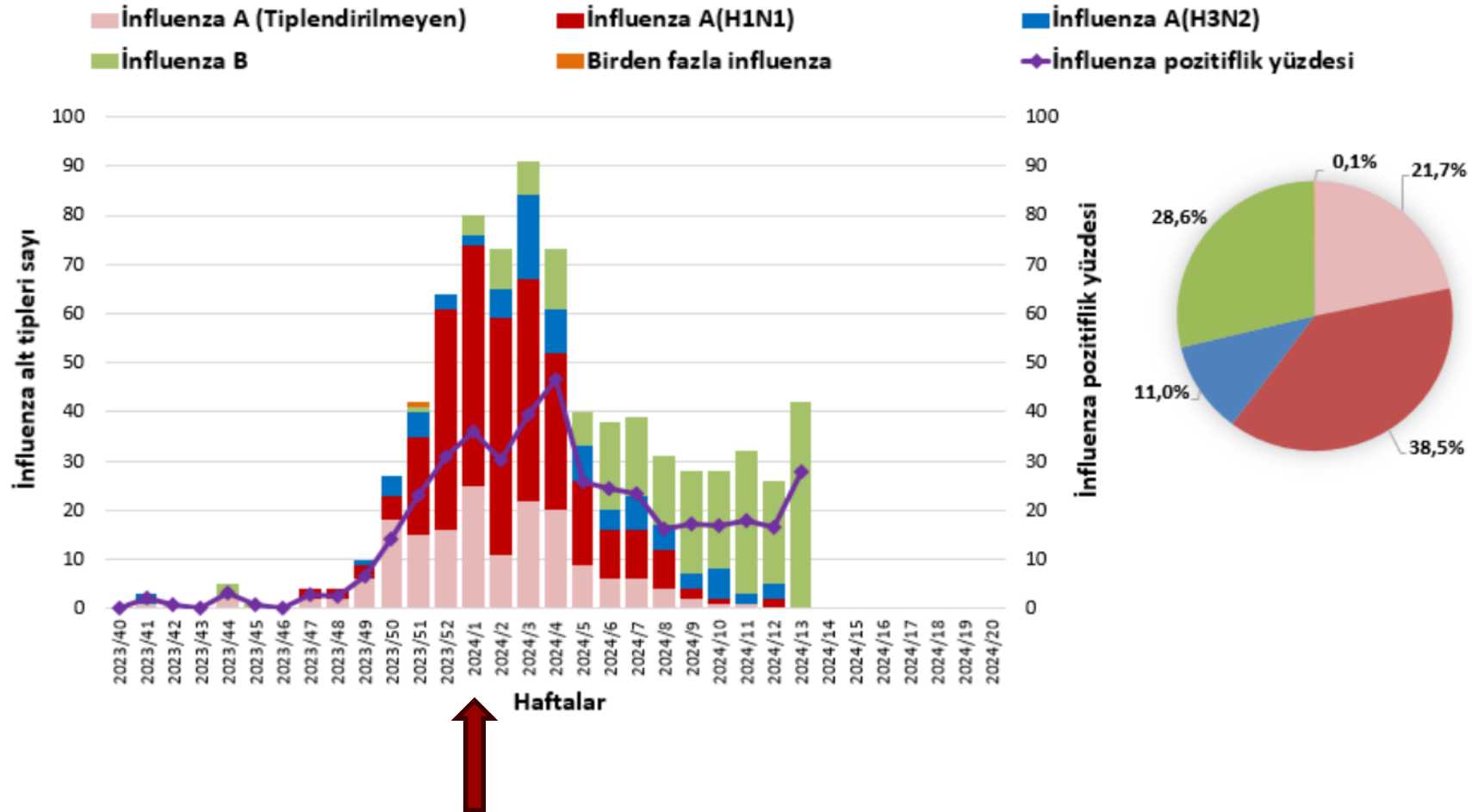
Tablo 1. Aile hekimlerine İNFLUENZA Benzeri Hastalık (İBH) nedeni ile başvuran ayakta hasta ve belirlenmiş hastanelere Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonu [Severe Acute Respiratory Infections (SARI)] nedeni ile yatan ve İBH nedeni ile ayakta başvuran hastaların (numune alınan) cinsiyet ve yaş dağılımı, Sentinel İNFLUENZA Sürveyansı, 2023-2024.

	Aile Hekimi		Belirlenmiş Hastaneler			
	İBH (n:4291)		SARI (n:2491)		İBH (n:197)	
Cinsiyet	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Erkek	1847	43,0	1476	59,3	79	40,1
Kadın	2444	57,0	1015	40,7	118	59,9
Yaş grupları						
<1	1	0,0	747	30,0	3	1,5
1-4	60	1,4	310	12,4	9	4,6
5-14	571	13,3	336	13,5	18	9,1
15-64	3445	80,3	463	18,6	159	80,7
≥65	214	5,0	635	25,5	8	4,1
Toplam	4291	100,0	2491	100,0	197	100,0

Tablo 2. Aile hekimlerine influenza benzeri hastalık semptomları ile ayaktan başvuran hastalardan alınan solunum yolu numuneleri sonuçları, Sentinel ILI Sürveyansı, 2023-2024.

	2024/13. Hafta		2023/2024 Sezonu	
	(25 - 31 Mart 2024)		(2 Ekim 2023 - 31 Mart 2024)	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
İnfluenza pozitif numune	39	25,8	719	16,8
İnfluenza A	0	0,0	504	70,2
Tiplendirilmeyen İnfluenza A	0	0,0	155	30,8
İnfluenza A(H1N1)	0	0,0	270	53,6
İnfluenza A(H3N2)	0	0,0	79	15,7
İnfluenza B	39	100,0	214	29,8
Birden Fazla İnfluenza	0	0,0	1	0,1
Diğer Solunum Yolu Virüsleri (DSYV) pozitif numune	37	24,5	951	22,2
Adenovirus	3	8,1	35	3,7
Birden fazla DSYV	1	2,7	67	7,0
Coronavirus (HCoV-229E, HCoV-OC43, HCoV-NL63 ve HKU1-CoV)	15	40,5	261	27,4
Enterovirus	1	2,7	4	0,4
H. bocavirüs	2	5,4	68	7,2
H. metapneumovirus	2	5,4	22	2,3
Parainflenzavirus	3	8,1	93	9,8
Parechovirus	0	0,0	7	0,7
Rhinovirus	10	27,0	289	30,4
Respiratuar Sinsityal Virüs	0	0,0	105	11,0
Diğer	0	0,0	0	0,0
İnfluenza ve DSYV pozitif numune	3	2,0	63	1,5
Negatif numune	72	47,7	2558	59,6
Çalışılan numune	151	100,0	4291	100,0

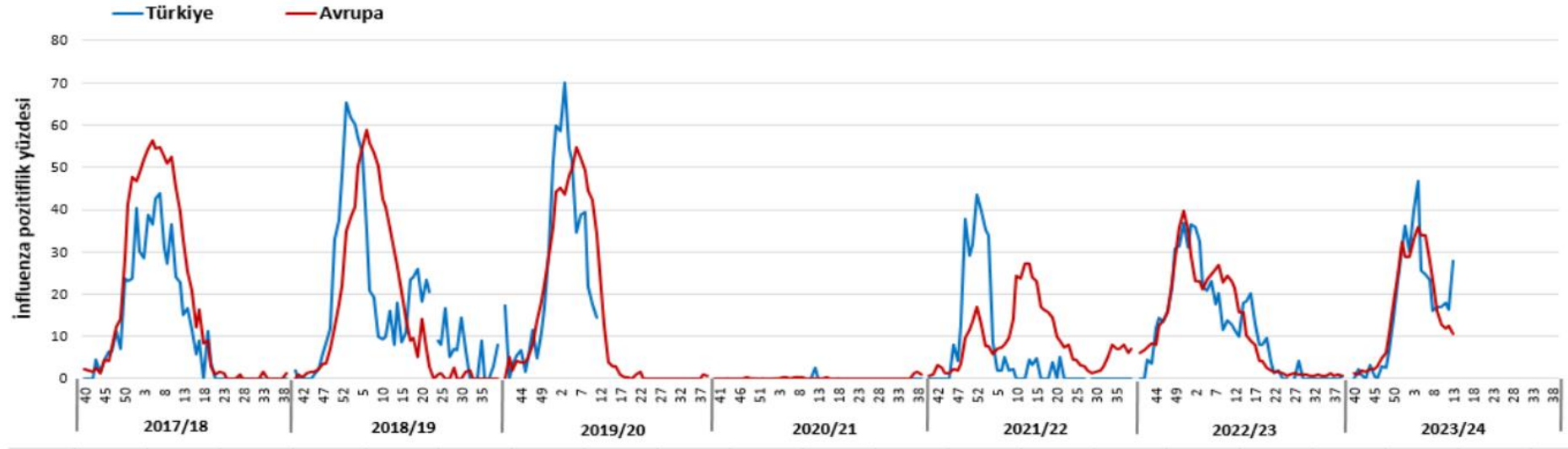
Şekil 1. Sentinel ILI Sürveyansı kapsamında alınan numunelerdeki influenza alt tipleri, sayısı ve influenza pozitiflik yüzdesi, 2023-2024.

İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

2024/13. Hafta (25 - 31 Mart 2024)

Şekil 3. Sentinel ILI sürveyansı kapsamında alınan numunelerdeki influenza pozitiflik yüzdesi, Türkiye ve Avrupa, 2017-2024.

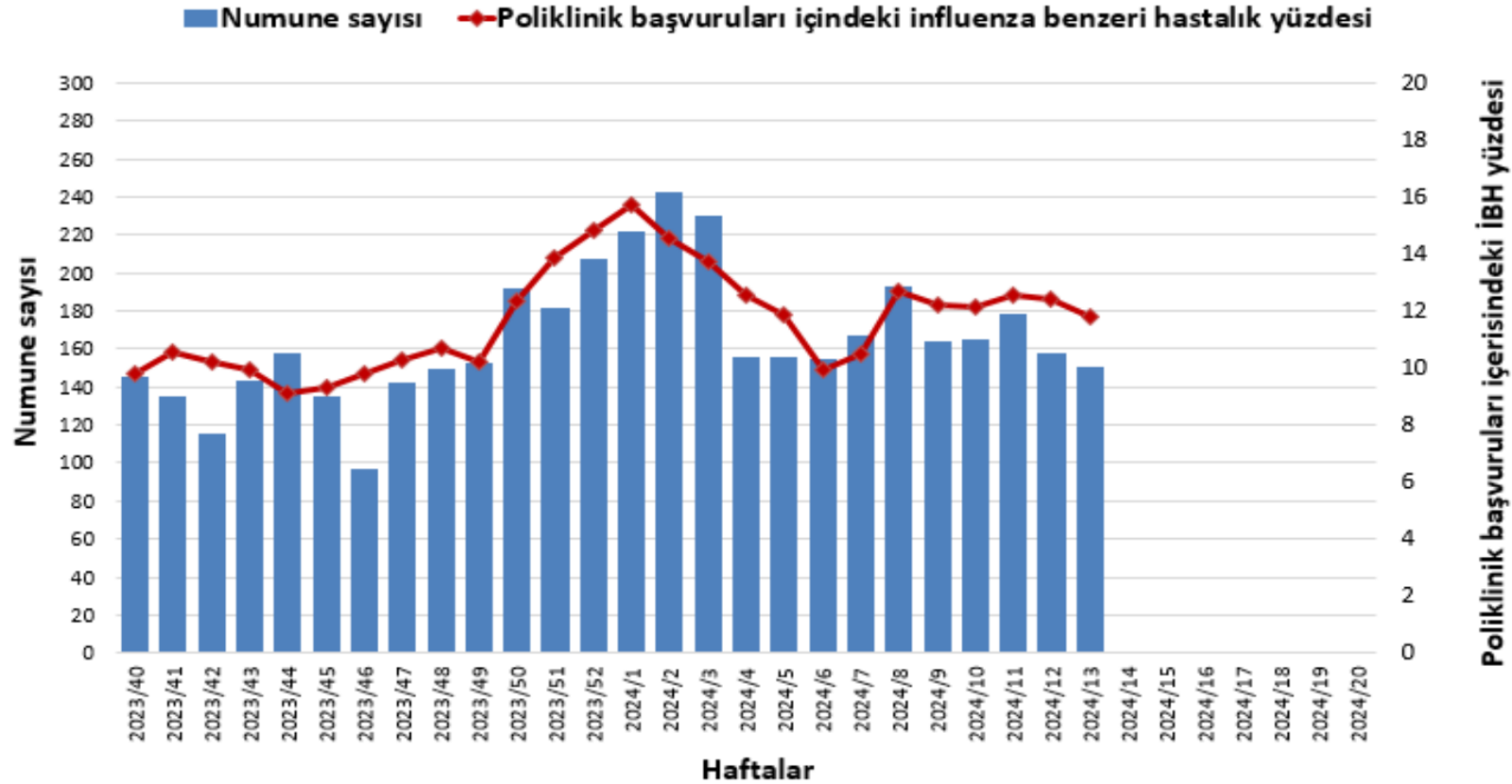

*: Ülkemizde 2019/2020 sezonu 2020/11. hafta COVID-19 pandemisi nedeni ile Sürveyans durdurulmuştur.

İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

2024/13. Hafta (25 - 31 Mart 2024)

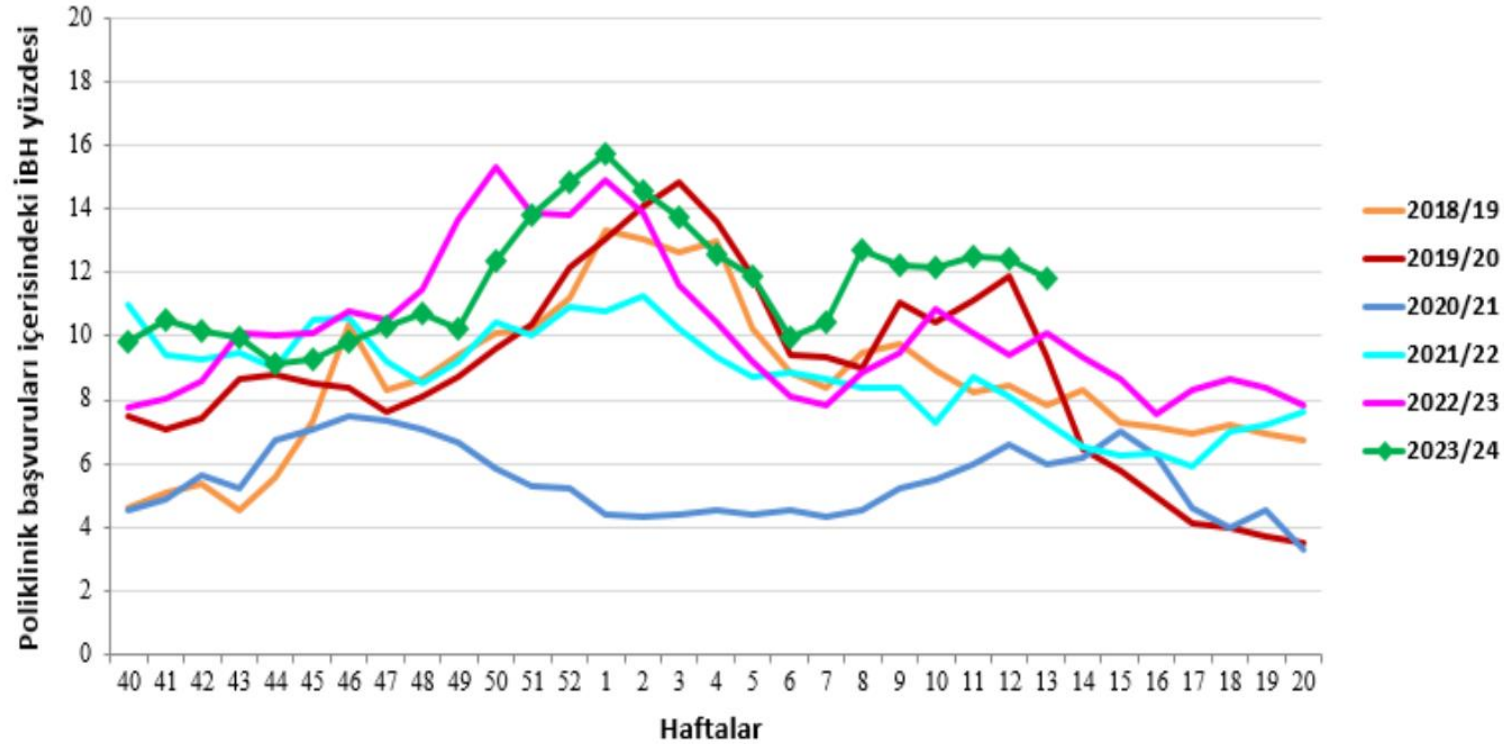
Şekil 7. Sentinel ILI sürveyansı kapsamında haftalık alınan numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisindeki İnfluenza Benzeri Hastalık (İBH) yüzdesi, 2023-2024.

İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

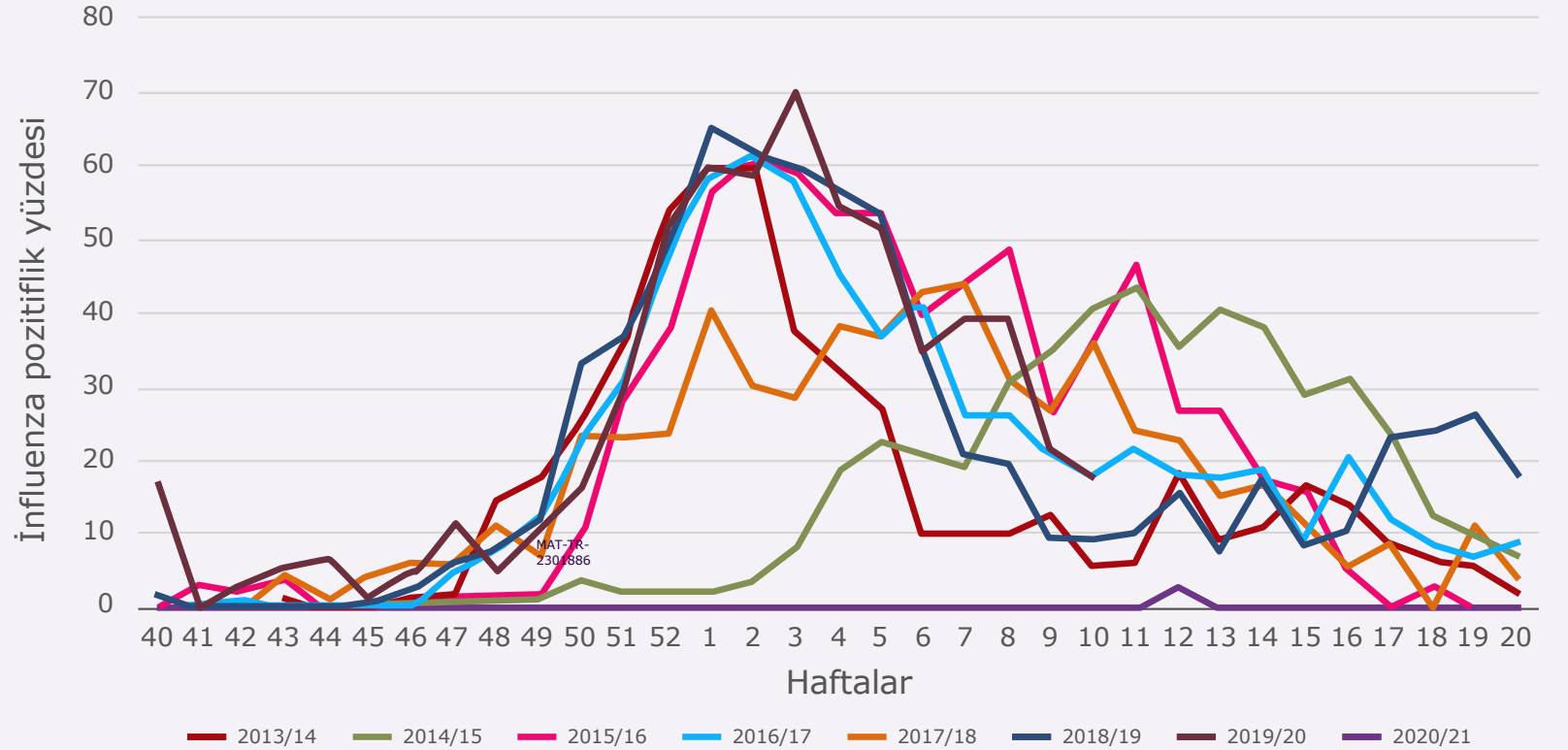
2024/13. Hafta (25 - 31 Mart 2024)

Şekil 9. Aile hekimlerine başvuran bireyler (poliklinik başvurusu) arasında İnfluenza Benzeri Hastalık (İBH) yüzdesi, Sentinel ILI Sürveyansı, 2018-2024.

Ne zaman grip aşısı yapmalıyız?

- Ülkemizde grip salgınları **Kasım** ayının sonlarına doğru başlar **Nisan** sonuna kadar devam eder.
- Grip aşısı grip mevsimi boyunca (**Eylül-Mart** ayları arasında) yaptırılabilir.

Son sekiz grip sezonu Sentinel ILI sürveyansı kapsamında (aile hekimlerine influenza benzeri hastalık semptomları ile başvuran) alınan numunelerdeki influenza pozitiflik yüzdesi, **Türkiye verileri**.

TC Sağlık Bakanlığı-Ne zaman aşı olunmalı?

T.C. Sağlık Bakanlığı

Bireyler Mart ayında bile aşılanırlarsa nisan sonuna kadar devam eden salgından korunabilme fırsatı yakalarlar.

KASIM						
Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

YALNIZCA DAHİL
KULLANIM İÇİNDİR

NİSAN						
Pz	Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
22	23	24	25	26	27	
28	29	30				

2023-24 İnfluenza Aşıları ve Ödeme Durumu

2023 Eylül itibariyle piyasaya sunulan grip aşısı markaları; "FLUARIX", "INFLUVAC" ve "VAXIGRIP"tir.

Önceki yıllarda olduğu gibi hekim tarafından 65 yaş üstü ile kronik hastalığı olan hastalara Sağlık Bakanlığı'nın Reçetem Sistemi üzerinden elektronik reçete düzenlenmesi gerekmektedir.

INFLUVAC ve VAXIGRIP markalı grip aşılarının geri ödemesi mevcut olup, FLUARIX markalı grip aşısının Sosyal Güvenlik Kurumunca geri ödemesi bulunmamaktadır.

BARKOD	ATC	KAMU	İLAÇ ADI	FİRMA	REÇETE
8699522964413	J07BB02		FLUARIX TETRA 0,5 ML I.M. ENJEKSİYON ICIN SUSPANSİYON ICEREN KULLANIMA HAZIR ENJEKTOR	GLAXOSMİTHK LİNE İLAÇLARI SAN. VE TİC. A.Ş.	BEYAZ RECETE
8699548955365	J07BB02	A19102	INFLUVAC TETRA 0.5 ML IM/SC ENJEKSİYONLUK USPANSİYON ICEREN KULLANIMA HAZIR ENJEKTOR (1 ENJEKTOR)	ABBOTT LABORATUAR LARI İTHALAT İHRACAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BEYAZ RECETE
8699625960541	J07BB02	A17419	VAXIGRIP TETRA 0,5 ML IM/SC ENJ. ICIN SUSP. 1 KULL. HAZ. ENJEKTOR	SANOĞİ PASTEUR AŞI TİC. A.Ş.	BEYAZ RECETE

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği
Erişkin Bağışıklama Rehberi Çalışma Grubu

ERİŞKİN BAĞIŞIKLAMA REHBERİ

2024

bilimsel tıp
yayınevi
www.bilimseltipyayinevi.com

- Aşının koruyucu etkisi, uygulamadan 1-2 hafta sonra başlar.
- Aşının en uygun zamanı, **Ekim ve Kasım ayları** gribin en sık görüldüğü ayların hemen öncesi, yani güz ayları olup tercih edilmekle beraber grip mevsimi boyunca aşı yapılabilir.
- Aşılama zamanı aşının etkinliği açısından önemlidir.
- Çalışmalar sınırlı olmakla birlikte sağlıklı erişkinlerde koruyuculuk 6-8 ay veya daha uzun sürer.
- Yaşlılarda ve bağışıklığı baskılanmış kişilerde bu süre daha kısa olabilir ve 100 güne kadar düşebilir.

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği
Erişkin Bağışıklama Rehberi Çalışma Grubu

ERİŞKİN BAĞIŞIKLAMA REHBERİ

2024

bilimsel tıp
yayınevi
www.bilimseltipyayinevi.com

- Güncel ülkemiz sürveyans verileri mevsimsel grip salgınının gittikçe daha ileri tarihlere kaydığını göstermektedir.
 - Aralık ayının sonu ile Ocak ayının başında grip salgını başlamakta
 - Ocak ayının sonu ile Şubat ayının ortası arasında tepe yapmakta
 - Nisan ayı ortalarına kadar grip olguları görülmeye devam etmekte
 - Bu sene Mayıs ayının ortasını geçmemize rağmen hala grip vakaları var
- Coğrafi bölgeye göre de aşılanma zamanı değişebilir.
- Çok erken yapılan aşular özellikle yaşlı kişilerde mevsimsel grip başladığında etkisini yitirmiş olabilir.
 - Bu nedenle çok erken aşılamadan kaçınılmalıdır.
- Salgın başlamış olması aşılamaya engel değildir._____

Aşı zamanlaması güncellenmeli

- **Sağlık Uygulama Tebliği Madde 2.4.3-B'ye göre :** « *Grip aşısı bedeli; 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; gebeliğin 2. veya 3. trimesterinde olan gebeler, astım dâhil kronik pulmoner ve kardiyovasküler sistem hastalığı olanlar, diyabet dâhil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik renal disfonksiyonu, hemoglobinopatisi veya immün yetmezliği olan veya immünsupresif tedavi alanlar ile 6 ay - 18 yaş arasında olan ve uzun süreli asetil salisilik asit tedavisi alan çocuk ve adolesanların hastalıklarını/gebelik durumunu belirten sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce **her Eylül ilâ Şubat dönemleri içerisinde** reçete edildiğinde bir defaya mahsus olmak üzere karşılanır.»*
- **Her Ekim ilâ Şubat dönemleri içerisinde yapılmalıdır.**

Ülke/Organizasyon	Başlangıç Tarihi	Orijinal Kaynaktan Alıntı
Dünya Sağlık Örgütü	Ekim	“Ekim ayı, kuzey yarımkürede grip mevsiminin başlangıcını işaret eder.”
Almanya	Ekim	“Uzmanlar Ekim ayından Aralık ortasına kadar risk altındaki hasta gruplarının grip aşısı olmasını tavsiye eder. Grip dalgası genellikle yılın başını geçtikten sonra zirveye ulaşır.”
Avusturya	Ekim	“Yıllık bir aşı gereklidir, ideal olarak Ekim sonu ve Kasım ayı ortaları arasında yapılmalıdır.”
Belçika	Ekim	“İleri Sağlık Konseyi, grip aşısının 10 ila 15 gün sonra koruma sağladığını bildiğinden, grip mevsimi başlamadan önce ortaya çıkması için grip aşısının Ekim ortasından itibaren yapılmasını önermektedir.”
Danimarka	Ekim	“Grip insidansı yıldan yıla değişir ve viral enfeksiyon genellikle en sık Aralık ile Mart arasındaki dönemde meydana gelir. Danimarka'da, ücretsiz influenza aşısı bu nedenle 1 Ekim ile 15 Ocak arasında özel risk gruplarına sunulmaktadır.”
Fransa	Ekim	“2023-2024 aşılama kampanyası 17 Ekim 2023'te başladı ve 31 Ocak yerine 29 Şubat 2024'te sona erecek.”

Ülke/Organizasyon	Başlangıç Tarihi	Orijinal Kaynaktan Alıntı
Hırvatistan	Ekim	<p>“Grip aşısı Pazartesi günü, 19 Ekim'de başlıyor ve komplikasyonlar geliştirme riski yüksek bireyler için ücretsizdir (2020/2021).”</p> <p>“Grip aşısı Pazartesi, 30 Ekim 2023'te başladı (2023/2024).”</p>
Hollanda	Ekim	“Her yıl Ekim ve Kasım aylarında yaklaşık altı milyon kişi grip aşısı için davet alır. Eğer 60 yaş doldurulmuşsa veya grip riskini artıran bir sağlık durumu varsa, otomatik olarak bir davetiye mektubu alınır.”
İngiltere	Ekim	“Koruma ve korumanın süresini artırmak için kış boyunca ve Aralık 2023 ve Ocak 2024'ün başındaki en büyük risk döneminde, sistemler 2 Ekim 2023'ten itibaren aşılama işlemlerine başlamalıdır.”
İspanya	Ekim	“Ulusal Sağlık Sistemi, risk gruplarına ücretsiz olarak aşılar sağlar ve aşı kampanyası Ekim ayının sonlarında başlar. Genel olarak, grip virüsü sürekli olarak değişmektedir, bu durum zamanla bağışıklığın kaybı ile birlikte, yıllık olarak aşı olmayı gerektirir.”
İsveç	Ekim	“1 Ekim 2023'ten itibaren mevsimsel influenzaya karşı aşılama önerileri geçerlidir.”
İsviçre	Ekim	“2023 için öneriler büyük ölçüde önceki yıllardakilerle aynıdır. Grip aşısını almak için önerilen zaman, Ekim ortasında başlamaktadır.”

TEŞEKKÜRLERİMLE..
